

Dosarul nr. 3ra-203/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Efros Constantin, reprezentat de avocatul Covali Sergiu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Efros Constantin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a stabili și a achita alocația nominală de stat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 1 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2018, Efros Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a stabili și a achita alocația nominală de stat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că prin ordinul nr. 63 din 29 martie 1984, a fost concediat din cadrul Ministerului Apărării, trecând în rezerva forțelor armate.

A menționat că în perioada 25 august 1982-28 aprilie 1984 a fost participant al acțiunilor de luptă din Afganistan pentru care a fost decorat cu distincția de stat a fostei URSS, ordinul „Steaua Roșie” nr. 3726217.

Cu referire la prevederile art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea cu privire la veterani nr. 190 din 8 mai 2003, a remarcat că este considerat veteran de război.

Având în vedere prevederile hotărârii Parlamentului nr. 533 din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei URSS, a precizat că distincția de stat a fostei URSS ordinul „Steaua Roșie” conform importanței se echivalează cu distincția de stat a Republicii Moldova-ordinul „Ștefan cel Mare”.

Totodată, a menționat că alocația nominală se stabilește în următoarele cantumuri persoanelor decorate cu ordinele „Ordinul Republicii”, „Ștefan cel

Mare” sau „Slava Muncii” de clasele I, II sau III sau persoanelor care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste-500 lei, potrivit pct. 4 lit. d) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor nominale de stat pentru merite deosebite față de stat aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 1413 din 27 noiembrie 2003.

La 19 iulie 2018, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Criuleni cu o cerere, prin care a solicitat stabilirea și plata alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu 1 mai 2006 în mărime de 500 lei lunar.

La 25 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, a primit răspunsul nr. 04-1758 de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Criuleni, prin care i s-a comunicat că nu întrunește condițiile Legii cu privire la veterani nr. 190 din 8 mai 2003.

Ca urmare, la data de 30 iulie 2018, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere, prin care a solicitat stabilirea și plata alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu 1 mai 2006 în mărime de 500 lei, lunar, iar prin răspunsul primit cu nr. E-1644/18 din 24 august 2018, i-a fost comunicat că nu este beneficiar de pensie și nu cade sub incidența art. 21 alin. (2) din Legea cu privire la veterani nr. 190 din 8 mai 2003, astfel nu există temei pentru a-i stabili alocație nominală de stat pentru ordinul „Steaua Roșie”.

În opinia sa, prin refuzul nominalizat a fost încălcat dreptul de a primi alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 47 din Constituția Republicii, Legii cu privire la veterani nr. 190 din 8 mai 2003, Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 96, 166, 167 Cod de procedură civilă.

A solicitat recunoașterea ilegală a răspunsului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale raionul Criuleni nr. 04-1758 din data de 24 iulie 2018, recunoașterea ilegală a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM nr. E-1644/18 din data de 24 august 2018, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM la stabilirea și plata în beneficiul lui Efros Constantin a alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 lei lunar, începând cu data de 1 mai 2006 (cu achitarea diferenței pentru perioada anterioară), încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM în beneficiul lui Efros Constantin a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 1 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, a fost recunoscut drept ilegal răspunsul Casei teritoriale de Asigurări Sociale Criuleni nr. 04-1758 din data de 24 iulie 2018, a fost recunoscut drept ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. E-1644/18 din data de 24 august 2018, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova la stabilirea și plata în beneficiul lui Efros Constantin a alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 lei, lunar, începând cu 1 mai 2006 (cu achitarea deferenței pentru perioada anterioară), a fost încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în beneficiul reclamantului Efros Constantin suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Pretenția reclamantului Efros Constantin privind repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei de la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 februarie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 1 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 1 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut prevederile art. 21 alin. (2) lit. b), 22 alin. (1) lit. d), 24 alin. (2) din Legea cu privire la veterani nr. 190 din 8 mai 2003, art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, care reglementează aspecte ce țin de alocații de stat pentru merite deosebite față de stat, cuantumurile și modul de stabilire și de plată a alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În acest sens, instanța de apel a reținut că prima instanță neîntemeiat a stabilit că Efros Constantin a obținut la momentul adresării dreptul la plata alocației de stat pentru merite deosebite față de stat, pentru ordinul „Steaua Roșie” („Красная Звезда”), deoarece acesta nu este beneficiar de pensii, iar pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral este una subsecventă celor de bază. La fel, instanța de apel a stabilit că nu sunt întrunite condițiile art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 6 decembrie 2019, Efros Constantin, reprezentat de avocatul Covali Sergiu a depus recurs împotriva deciziei din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală, iar hotărârea primei instanței de fond este perfect legală, întemeiată și adoptată în strictă corespundere cu normele legale aplicabile situației litigioase precum și în conformitate cu practica constantă a instanțelor naționale în litigii similare.

A declarat că în mod evident se confirmă faptul că de către legislator nu a fost instituită condiție pentru a beneficia de alocația nominală, ca persoana să fie pensionar.

Prin urmare, a susținut că Casa Națională de Asigurări Sociale este obligată să stabilească, să calculeze și să achite alocația solicitată în condițiile prevăzute de legislația cu privire la veterani.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținerea hotărârii primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 9 octombrie 2019.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 2 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 130), astfel recursul depus la 6 decembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Efros Constantin, reprezentat de avocatul Covali Sergiu, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră că recursul depus de Efros Constantin, reprezentat de avocatul Covali Sergiu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Efros Constantin, reprezentat de avocatul Covali Sergiu.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Efros Constantin, reprezentat de avocatul Covali Sergiu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru